

GEEN AANTASTING DOOR RHABDOCLINE VAN *ABIES PINSAPO EN ABIES NOBILIS*,

In de Gartenwelt van 19 October doet W. Schuphan mededeeling van het eenigszins bruin worden en daarna snel afvallen van naalden van 4—5 jarige *Abies pinsapo glauca* en *Abies nobilis glauca*, dat hij in September in Boskoop waarnam.

Woordelijk schrijft hij naar aaneliding daarvan: „Ob es sich nun tatsächlich um das Auftreten des diese Krankheit erregenden Pilzes *Rhabdocline pseudotsugae* oder um einen ähnlichen Erreger handelt (Spuren von Blattlaustätigkeit sind nicht vorhanden), könnte nur von Sachverständigen beurteilt werden. Nur so viel steht fest, dass die beobachteten Krankheitsbilder zu grösster Vorsicht mahnen.”

Het ware beter geweest als de heer SCHUPHAN, die als leerling eenigen tijd in de Boskoopsche kweekerijen werkzaam geweest is, vóór hij zijn mededeeling deed, deskundigen had geraadpleegd.

Dit zou hem ervan weerhouden hebben op zoo lichtvaardige wijze den naam van een zwam, die sinds het vorige jaar een rol speelt bij de duitsche invoerbepalingen voor coniferen, te verbinden aan de door hem waargenomen verschijnselen. En dit zou weer hebben voorkomen, dat deze volstrekt ondeskundige uitlating verder zijn weg vond in de phytopathologische literatuur terwijl zij nu opgenomen is in *The Review of Applied Mycology* Vol. X, Part. 2, February 1931, blz. 141.

Het is mij gebleken, dat de door SCHUPHAN gesignaleerde verschijnselen geen enkele aanwijzing geven voor aantasting door *Rhabdocline pseudotsugae*. Hij meldt als verdacht verschijnsel het afvallen der naalden (van het ditjarige lot), maar in geen enkel geval is waargenomen, dat de door *Rhabdocline* aangetaste naalden in September reeds afvallen. Op dat tijdstip is zelfs de bruinkleuring nog niet waarneembaar.

Deze begint omstreeks December op te treden. Naaldafval treedt eerst het volgende jaar op als het nieuwe lot zich ontwikkeld heeft.

De door SCHUPHAN waargenomen naaldafval bij de *Abies pinsapo* en *Abies nobilis* had niets met een zwamaantasting te maken, maar was het gevolg van een bespuiting met een zeepsoplossing tegen spint, uitgevoerd bij zonnig weer. Tegen een dergelijke bespuiting bij zonneschijn zijn de naalden dezer coniferen niet bestand, zoodat ze van de dat jaar gegroeide scheuten afvielen.

Deze rectificatie moge het aan redacties van phytopathologische tijdschriften duidelijk maken, dat groote voorzichtigheid betracht moet worden bij het overnemen van door leeken opgestelde berichten over plantenziekten.

Wageningen.

N. VAN POETEREN,

Inspecteur, Hoofd van den Plantenziektenkundigen Dienst